

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 80 0 P 068373 22 Rev 2
Banjaluka: 26.5.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednica vijeća, Senad Tica i Gorjana Popadić, član vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske", Matično preduzeće a.d. T., Zavisno preduzeće R.i.t.U. a.d. U., koga zastupaju punomoćnici-zaposlenici G.B. i B.Đ., protiv tuženog B.S. iz U., koga zastupa punomoćnik S.K., advokat iz T., radi neosnovanog obogaćenja, vrijednost spora 209.984,97 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 068373 21 Gž 5 od 2.2.2022. godine, na sjednici održanoj 26.5.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se djelimično usvaja, presuda Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 068373 21 Gž 5 od 2.2.2022. godine preinačava tako što se dosuđeni iznos od 17.504,80 KM povećava na iznos od 30.005,70 KM, slijedom čega se preinačava i odluka o troškovima postupka tako što se obavezuje tuženi da tužitelju na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 287,00 KM.

Revizija se u preostalom dijelu odbija.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova revizionog postupka u iznosu od 2.106,00 KM.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 068373 21 P 5 od 6.10.2021. godine, djelimično je usvojen tužbeni zahtjev i obavezan tuženi da tužitelju na ime preplaćene naknade za eksproprisane nekretnine, isplati iznos od 156.333,33 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 21.6.2013. godine do isplate, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude (stav 1).

Odbijen je tužbeni zahtjev za iznos od 119.908,67 KM (stav 2).

Obavezan je tužitelj da tuženom na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 17.448,33 KM u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude (stav 3).

U preostalom dijelu preko dosuđenog iznosa zahtjev je odbijen (stav 4).

Presudom Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 068373 21 Gž 5 od 2.2.2022. godine usvojena je žalba tuženog i prvostepena presuda preinačena u stavu 1 i 2 izreke, tako što je obavezan tuženi da na ime preplaćene naknade za eksproprisane nekretnine isplati tužitelju iznos od 17.504,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja presude (tj. od 2.2.2022. godine) do isplate, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Preinačena je prvostepena presuda i u dijelu odluke o troškovima postupka (stav 3 i 4 izreke), tako što je obavezan tužitelj da tuženom na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 40.609,42 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

U preostalom dijelu, preko dosuđenog iznosa, zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka je odbijen.

Obavezan je tužitelj da tuženom nadoknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 4.585,09 KM, u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Žalba tužitelja je odbijena.

Tužitelj revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se pobijana odluka preinači i tužbeni zahtjev usvoji ili da se ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi u odgovoru predlaže da se revizija odbije, a tužitelj obaveže na naknadu troškova na ime sastava odgovora u iznosu od 2.106,00 KM.

Revizija je djelimično osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi da mu vrati preplaćeni iznos u visini od 209.984,97 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 21.6.2013. godine do isplate.

Tokom postupka utvrđeno je sljedeće relevantno činjenično stanje:

da je rješenjem prvostepenog suda broj 80 0 V 036978 12 V od 27.12.2012. godine, ispravljeno rješenjem broj: 80 0 V 036978 12 V od 15.4.2013. godine, predlagaču (u ovoj parnici tuženom B.S.) dosuđena naknada za eksproprisane nekretnine u ukupnom iznosu od 442.959,40 KM (od čega za voćne zasade i ukrasno bilje iznos od 303.554,20 KM, za poljoprivredno zemljište iznos od 8.520,00 KM, za građevinske objekte iznos od 116.888,20 KM i za zemljište iznos od 24.000,00 KM), sa zakonskom zateznom kamatom počev od 27.12.2012. godine do isplate i troškovima postupka u iznosu od 18.923,00 KM;

da je rješenjem drugostepenog suda broj 80 0 V 036978 13 Gž od 30.5.2013. godine, djelimično usvojena žalba protivnika predlagača (Republike Srpske) tako što je dosuđena naknada sa iznosa od 442.959,40 KM snižena na iznos od 413.623,72 KM (od čega za voćne zasade i ukrasno bilje sa iznosa od 303.554,20 KM na iznos od 275.715,72 KM i za zemljište sa iznosa od 24.000,00 KM na iznos od 12.500,00 KM, dok su troškovi postupka sniženi sa iznosa od 18.923,00 KM na iznos od 15.381,40 KM), dok je u preostalom dijelu žalba protivnika predlagača odbijena i prvostepeno rješenje potvrđeno (za poljoprivredno zemljište iznos od 8.520,00 KM i za građevinske objekte iznos od 116.888,20 KM);

da je tužitelj po pravosnažnoj presudi drugostepenog suda broj: 80 0 V 036978 13 Gž od 30.5.2013. godine, dana 21.6.2013. godine po odluci broj 11287/13 od 20.6.2013. godine, isplatio tuženom iznos od 433.348,17 KM (od čega iznos od 413.623,17 KM na ime dosuđene naknade, iznos od 4.343,05 KM na ime zatezne kamate i iznos od 15.381,40 KM na ime troškova postupka), sve na račun predlagača broj: ... kod P.i.b. a.d. S.- B.;

da je rješenjem Vrhovnog suda Republike Srpske broj 80 0 V 036978 13 Rev od 9.7.2014. godine (u daljem tekstu: VS RS), odbijena revizija predlagača, a djelimično usvojena revizija protivnika predlagača i suđeno tako što je:

- odluka drugostepenog suda broj 80 0 V 036978 13 Gž od 30.5.2013. godine ukinuta u dijelu kojim je određena naknada za voćne zasade i ukrasno bilje preko iznosa od 79.032,00 KM (za dosuđenu razliku od 196.683,72 KM) i u odluci o troškovima postupka, te u tom dijelu predmet vraćen drugostepenom sudu na ponovno odlučivanje,
- preinačena u dijelu utvrđene naknade za zemljište u iznosu od 12.500,00 KM, tako što je u tom dijelu zahtjev odbijen;
- u preostalom dijelu je revizija protivnika predlagača odbijena i pobijana drugostepena odluka potvrđena (iznos naknade za građevinske objekte iznos od 116.888,20 KM i za poljoprivredno zemljište iznos od 8.520,00 KM);

da je u ponovnom postupku drugostepeni sud rješenjem broj 80 0 V 036978 14 Gž 2 od 5.8.2014. godine, djelimično usvojio žalbu protivnika predlagača tako što je ukinuo rješenje prvostepenog suda broj: 80 0 V 036978 12 V od 27.12.2012. godine, ispravljeno rješenjem broj: 80 0 V 036978 12 V od 15.4.2013. godine, u dijelu kojim je utvrđena naknada za voćne zasade i ukrasno bilje preko iznosa od 79.032,00 KM i u dijelu odluke o troškovima postupka, te u tom dijelu predmet vratio na ponovno odlučivanje;

da je prvostepeni sud rješenjem broj 80 0 V 036978 14 V 2 od 23.1.2015. godine, dosudio naknadu za voćne zasade i ukrasno bilje u iznosu od 276.242,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 23.1.2015. godine do isplate i troškovima postupka u iznosu od 35.942,40 KM;

da je drugostepeni sud rješenjem broj 80 0 V 036978 15 Gž 3 od 4.5.2015. godine,

- odbio žalbu predlagača, a usvojio žalbu protivnika predlagača i preinačio prvostepeno rješenje tako što je u cijelosti odbio zahtjev za isplatu naknade za voćne zasade u iznosu od 276.242,00 KM, te obavezao protivnika predlagača da predlagaču na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 18.923,00 KM;

da je rješenjem VS RS broj 80 0 V 036978 15 Rev 2 od 30.11.2016. godine usvojena revizija predlagača, ukinuto rješenje broj 80 0 V 036978 15 Gž 3 od 4.5.2015. godine i predmet vraćen drugostepenom sudu na ponovno odlučivanje;

da je drugostepeni sud rješenjem broj 80 0 V 036978 16 Gž 4 od 10.7.2017. godine, usvojio žalbe predlagača i protivnika predlagača, ukinuo prvostepeno rješenje broj 80 0 V 036978 14 V 2 od 23.1.2015. godine i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje

da je prvostepeni sud rješenjem broj 80 0 V 036978 17 V 3 od 8.10.2019. godine, dosudio naknadu za eksproprisane voćne zasade u iznosu od 62.631,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja rješenja do isplate, te je obavezao predlagača da protivniku predlagača na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 99.450,00 KM;

da je drugostepenim rješenjem broj 80 0 V 036978 19 GŽ 5 od 10.3.2020. godine, usvojena žalba predlagača, preinačeno prvostepeno rješenje i utvrđena naknada za eksproprisane voćne zasade i ukrasno bilje, tako što se preko dosuđenog iznosa od 79.032,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.5.2013. godine do isplate, utvrđuje preostala naknada u iznosu od 197.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja rješenja do isplate, tako da ukupna dosuđena naknada za voćne zasade i ukrasno bilje iznosi 276.032,00 KM, te je obavezan protivnik predlagača da predlagaču na ime naknade isplati preostali dosuđeni iznos od 197.000,00 KM sa zateznom kamatom i na ime naknade troškova postupka iznos od 67.579,20 KM, sve u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja;

da je rješenjem VS RS broj 80 0 V 036978 20 Rev 3 od 11.11.2020. godine, usvojena revizija protivnika predlagača i drugostepeno rješenje broj 80 0 V 036978 19 GŽ 5 od 10.3.2020. godine:

- ukinuto u dijelu kojim je dosuđena naknada za eksproprisane voćne zasade i ukrasno bilje u iznosu od 197.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja rješenja do isplate i u usvajajućem dijelu odluke o troškovima postupka u iznosu od 67.579,20 KM, te u tom dijelu predmet vraćen na ponovno odlučivanje
- djelimično usvojena revizija predlagača i drugostepeno rješenje ukinuto u odbijajućem dijelu za isplatu naknade u iznosu od 70.413,00 KM i paušalne nagrade za troškove postupka i u tom dijelu predmet vraćen na ponovno odlučivanje, dok je u preostalom dijelu kojim je odbijena žalba predlagača i potvrđeno prvostepeno rješenje u odbijajućem dijelu za uvećanje naknade na ime ličnih i porodičnih prilika, revizija odbijena;

da je drugostepenim rješenjem broj 80 0 V 036978 20 GŽ 6 od 5.1.2021. godine, usvojena žalba predlagača i

- prvostepeno rješenje broj 80 0 V 036978 17 V 3 od 8.10.2019. godine preinačeno tako što se preko dosuđenog iznosa od 79.032,00 KM utvrđuje preostala naknada u iznosu od 204.111,02 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja rješenja do isplate, tako da ukupna dosuđena naknada za voćne zasade i ukrasno bilje iznosi 283.143,02 KM
- odbijen je zahtjev predlagača za utvrđenje naknade za eksproprisane voćne zasade i ukrasno bilje za iznos od 63.301,98 KM
- žalba protivnika predlagača je djelimično usvojena i obavezan je da predlagaču na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 18.804,82 KM u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja;

da su rješenjem VS RS broj 80 0 V 036978 21 Rev 4 od 16.8.2021. godine, djelimično usvojene revizije predlagača i protivnika predlagača i rješenje broj 80 0 V 036978 20 GŽ 6 od 5.1.2021. godine,

- preinačeno u odbijajućem i usvajajućem dijelu odluke o naknadi za voćna stabla orasa, zasada i ukrasnog bilja, te suđeno tako što se utvrđuje naknada u ukupnom iznosu od 258.210,92 KM na način što se preko dosuđenog iznosa od 79.032,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 30.5.2013. godine, utvrđuje preostala naknada u iznosu od 179.178,02 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 5.1.2021. godine do isplate, a u preostalom dijelu se revizije odbijaju i rješenje u preostalom dijelu potvrđuje
- djelimično je usvojena revizija protivnika predlagača i preinačeno drugostepeno rješenje u usvajajućem dijelu odluke o naknadi za orahove sadnice u iznosu od 12.410,00 KM, tako što je u tom dijelu zahtjev odbijen
- odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove revizionog postupka.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u ovom revizijskom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240 stav 2 Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13-u daljem tekstu: ZPP), primjenom odredbe člana 210 i 212 Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik RS“, broj: 17/93 do 74/04 -u daljem tekstu: ZOO), prvostepeni sud je odlučio kao u izreci.

Prvostepeni sud nalazi da je osnov za odluku o tužbenom zahtjevu drugostepeno rješenje broj 80 0 V 036978 20 GŽ 6 od 5.1.2021. godine i rješenje VS RS broj 80 0 V 036978 21 Rev 4 od 16.8.2021. godine, jer je njima u konačnom pravosnažno odlučeno o naknadi za eksproprisane nekretnine.

Sud utvrđuje da je tužitelj 21.6.2013. godine, *na ime naknade za voćne zasade i ukrasno bilje*, isplatio tuženom ukupni iznos od 433.348,17 KM, ali da je u daljem toku postupka u konačnom dosuđen niži iznos naknade od isplaćene (iznos od 258.210,02 KM).

Do iznosa od 156.333,33 KM za koliko cijeni da je osnovan tužbeni zahtjev, prvostepeni sud je došao tako što je od isplaćenog iznosa od 433.348,17 KM oduzeo iznos od 258.210,02 KM i iznos od 18.801,82 KM koji predstavlja dosuđene troškove predlagaču. Iz tih razloga odbija preostali dio zahtjeva za iznos od 119.908,67 KM, tj. „do traženog iznosa od 276.242,00 KM“ (iako je tužbenim zahtjevom tražen povrat iznosa od 209.984,17 KM). Sud je obavezao tužitelja da tuženom isplati troškove postupka u iznosu od 17.448,33 KM, u preostalom dijelu preko dosuđenog iznosa je zahtjev odbijen, pozivom na odredbu člana 386 stav 2 ZPP. Odluku je obrazložio time da je „cijenio kvalitativni i kvantitativni uspjeh tužitelja“ u odnosu na tuženog, bez jasnijeg obrazloženja šta navedeni pojmovi znače u konkretnom slučaju.

Drugostepeni sud usvaja žalbu tuženog i preinačava prvostepenu presudu (u dosuđujućem i odbijajućem dijelu) tako što obavezuje tuženog da izvrši povrat iznosa od 17.504,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 2.2.2022. godine do isplate. Istovremeno preinačava (u dosuđujućem i odbijajućem dijelu) odluku o troškovima postupka, tako što

obavezuje tužitelja da tuženom na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 40.609,42 KM, a u preostalom dijelu zahtjev odbija.

Obavezan je tužitelj da tuženom na ime naknade troškova žalbenog postupka isplati iznos od 4.585,09 KM.

Žalba tužitelja je odbijena.

Drugostepeni sud neosnovanim cijeni žalbeni navod da je pravosnažnim odlukama utvrđena obaveza Republike Srpske kao protivnika predlagača da isplati dosuđenu naknadu za eksproprijane nekretnine, a ne tužitelja. U obrazloženju odluke sud se pozvao na odredbu člana 6 stav 1 i 2 Zakona o eksproprijaciji („Službeni glasnik RS“, broj: 112/06, 37/07, 66/08, 110/08, 79/15-u daljem tekstu: ZE), koja propisuje ko je korisnik eksproprijacije, kako se prenosi pravo na eksproprijanoj nekretnini i činjenicu da je dosuđenu naknadu isplatio tužitelj, a ne Republika Srpska.

Drugostepeni sud je stava da je pogrešan zaključak da se isplata iznosa od 433.348,17 KM odnosi „samo na naknadu za orase i voćne zasade“, već je to isplata naknade i za zasade, orahe, objekte i zemljište.

Drugostepeni sud ukazuje da je u ranijem toku postupka nakon donošenja revizione odluke od 9.7.2014. godine, tuženom dosuđena naknada za građevinske objekte u iznosu od 116.888,20 KM, za poljoprivredno zemljište u iznosu od 8.520,00 KM i za voćne zasade i ukrasno bilje u iznosu od 79.032,00 KM (zajedno sa kamatom), a nakon donošenja revizione odluke broj 80 0 V 036978 21 Rev 4 od 16.8.2021. godine na ime naknade za orase, voćne zasade i ukrasno bilje još dodatno iznos od 179.178,02 KM, čime mu je dosuđena naknada za orase, zasade i ukrasno bilje u ukupnom iznosu od 258.210,92 KM, odnosno kada se uzme dosuđena naknada za objekte i zemljište, sveukupno dosuđena naknada iznosi 383.618,22 KM.

Iz toga dalje izvodi zaključak da je predmet spora „razlika preplaćene naknade za orase i ukrasno bilje“, pa cijeneći da je u konačnom revizionom odlukom na ime naknade iz tog osnova dosuđen iznos od 258.210,02 KM, zaključuje da je preplaćen iznos od 17.505,70 KM (isplaćenih 275.715,72 KM - 258.210,02 KM).

Odlučujući o troškovima spora drugostepeni sud se pozvao na odredbu člana 2 tarifni broj 2 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 68/05) i odredbe Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik RS“, broj 73/08, 49/09, 63/14 i 66/18), a kao osnov obračuna uzeo je označenu vrijednost spora od 209.984,97 KM.

Na taj način je utvrdio da opravdani troškovi tužitelja iznose 2.099,84 KM, a troškovi tuženog 44.489,70 KM (iznos od 18.252,00 KM na ime zastupanja, iznos od 15.835,85 KM za sastav podnesaka i iznos od 10.398,85 KM na ime sudske takse). Cijeneći kvalitativni i kvantitativni uspjeh stranaka u postupku, nalazi da je tužitelj uspio sa 8,33 % dok je uspjeh tuženog 91,67%, zbog čega tužitelju priznaje iznos troškova od 174,28 KM i tuženom iznos od 40.783,70 KM, pa nakon prebijanja nalazi da tuženom pripada naknada troškova postupka u iznosu od 40.609,42 KM.

Drugostepena odluka je donesena uz djelimično pogrešnu primjenu materijalnog prava na što se revizijom osnovano ukazuje.

Nesporna je činjenica da su rješenjima Uprave- PJ U., broj: ... od 8.9.2011. godine i broj: ... od 21.9.2011. godine, u potpunosti ekspropnisane nekretnine tuženog za potrebe tužitelja u svrhu eksploatacije uglja na površinskom kopu B.s.

Prema odredbi člana 6 stav 1 ZE, korisnik eksproprijacije je Republika Srpska i jedinica lokalne samouprave, koje ekspropnisanu nekretninu prenose investitoru radi izvođenja radova za izgradnju objekata za koje je utvrđen opšti interes, s tim što se ugovorom između korisnika eksproprijacije i investitora regulišu međusobna prava i obaveze koje nastaju eksproprijacijom i izgradnjom objekata (stav 2).

Tužitelj se kao investitor, po samom zakonu, ne može pojaviti kao korisnik eksproprijacije, time ne može biti ni stranka u vanparničnom postupku u kome se određuje pravična naknada, ali je njegova obaveza, na osnovu ugovora sa korisnikom eksproprijacije, da izvrši isplatu naknade.

Nesporna je činjenica da vlasnik i korisnik ekspropnisane nekretnine nisu postigli sporazumnu nagodbu u vezi pravične naknade, zbog čega je predmet ustupljen sudu na dalji postupak. U vanparničnom postupku je odlukom suda utvrđena pravična naknada za ekspropnisane nekretnine i na isplatu te naknade je obavezana Republika Srpska, a isplata je izvršena od strane tužitelja iz ove parnice.

Polazeći od ovih utvrđenih činjenica, po ocjeni ovog suda, pravilno je odbijen prigovor nedostatka aktivne legitimacije.

Neosnovano obogaćenje (član 210 stav 1 ZOO) postoji kada je imovina jednog lica prešla u imovinu drugog lica bez pravnog osnova ili taj pravni osnov nije ostvaren ili je naknadno otpao (stav 2). Osnovanost zahtjeva za vraćanje isplaćenog, po članu 210 ZOO ovisi o tome da li isplata ima osnova u pravnom poslu ili zakonu, odnosno da li je pravni osnov otpao.

Tužitelj je dokazao da je 21.6.2013. godine izvršio isplatu naknade u korist tuženog na njegov račun u iznosu od 433.348,17 KM, od čega je na ime naknade za ekspropnisane nekretnine isplaćen iznos od 413.623,92 KM (za objekte 116.888,20 KM + za dva placa 12.500,00 KM + za poljoprivredno zemljište 8.520,00 KM + za voćne zasade i ukrasno bilje 275.715,72 KM), na ime zatezne kamate iznos od 4.343,05 KM i na ime troškova postupka iznos od 15.381,40 KM.

Isplata je utemeljena na rješenju prvostepenog suda broj 80 0 V 036978 12 V od 27.12.2012. godine, ispravljeno rješenjem broj: 80 0 V 036978 12 V od 15.4.2013. godine, i rješenju drugostepenog suda broj 80 0 V 036978 13 Gž od 30.5.2013. godine.

Tužitelj je prvostepenom sudu podnio 25.6.2015. godine tužbu kojom je pokrenut ovaj postupak. Prvostepenom presudom broj 80 0 P 068373 16 P 2 od 12.1.2017. godine obavezan je tuženi da tužitelju isplati iznos od 209.984,97 KM na ime preplaćene naknade za ekspropnisane nekretnine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25.6.2015. godine do isplate, a na ime naknade troškova postupka iznos od 5.249,62 KM. Drugostepenom presudom broj 80 0 P 068373 17 Gž 2 od 25.4.2018. godine odbijena je žalba tuženog i potvrđena prvostepena presuda, dok je presudom broj 80 0 P 068373 18 Rev od 12.9.2018. godine odbijena revizija tuženog. Rješenjem drugostepenog suda broj 80 0 P 068373 18 Gv1 od 7.2.2019. godine, usvojen je prijedlog tuženog za ponavljanje postupka i ukinute presude broj 80 0 P 068373 16 P 2 od 12.1.2017. godine i broj 80 0 P 068373 17 Gž 2 od 25.4.2018. godine.

Odlukom VS RS broj 80 0 V 036978 13 Rev od 9.7.2014. godine, koja je donesena po izvršenoj isplati, ukinuta je dosuđena naknada za voćne zasade i ukrasno bilje preko iznosa od 79.032,00 KM i odluka o troškovima postupka i predmet u tom dijelu vraćen na ponovno odlučivanje, dok je odluka preinačena u dijelu dosuđene naknade za dva placa u iznosu od 12.500,00 KM tako što je zahtjev u tom dijelu odbijen. Pobjijana drugostepena odluka je potvrđena u dosuđujućem dijelu naknade za objekte u iznosu od 116.888,20 KM i za poljoprivredno zemljište u iznosu od 8.520,00 KM.

Dakle, po donošenju ove revizione odluke obaveza isplate naknade (bez akcesornih potraživanja) glasila je na iznos od 204.440,20 KM.

Tužbom od 26.6.2015. godine, zahtjev nije promjenjen tokom parnice, tužitelj traži povrat iznosa od 209.984,97 KM dobijen tako što je od isplaćenog iznosa od 413.623,92 KM odbio iznos od 204.440,20 KM.

Sudski postupak za dosuđenje pravične naknade je u konačnom završen donošenjem revizione odluke broj 80 0 V 036978 21 Rev 4 od 16.8.2021. godine, kada je dosuđena pravična naknada za „orahe, voćne zasade i ukrasno bilje“ u ukupnom iznosu od 258.210,92 KM (ranije pravosnažno dosuđeni iznos od 79.032,00 KM + 179.178,02 KM). Time je, u konačnom, kako pravilno utvrđuje drugostepeni sud obaveza isplate naknade utvrđena u iznosu od 383.618,22 KM (naknada za objekte 116.888,20 KM + za poljoprivredno zemljište 8.520,00 KM + za voćne zasade i ukrasno bilje 79.032,00 KM + za stabla oraha, voćne zasade i ukrasno bilje 179.178,02 KM).

Napred navedena revizijska odluka donesena je prije zaključenja glavne rasprave u ovoj parnici (6.9.2021. godine), a u postupku izvođenja dokaza izvršen je „uvid u vanparnični spis broj 80 0 V 036978 20 V 6“, što znači da je izvršen i uvid u navedenu revizionu odluku pa je ona pravilno cijenjena kao dokaz izveden na ročištu za glavnu raspravu.

Do iznosa od 17.504,80 KM drugostepeni sud je došao tako što je od isplaćenog iznosa od 401.123,92 KM (za objekte u iznosu od 116.888,20 KM + za poljoprivredno zemljište u iznosu od 8.520,00 KM + za orahe, voćne zasade i ukrasno bilje u iznosu od 275.715,72 KM) oduzeo iznos od 383.618,22 KM konačno utvrđen nakon donošenja revizione odluke od 16.8.2021. godine.

Stav je ovog suda da je pogrešan zaključak drugostepenog suda da je „predmet spora preplaćeni iznos naknade za ekspropisane orahe, voćne zasade i ukrasno bilje“, jer je naknada jedinstvena u odnosu na sve što predstavlja predmet eksproprijacije, bez obzira koji vid naknade je stekao pravosnažnost u ranijem toku parnice, a u vezi kojih vidova naknade je i dalje tekao postupak i pravosnažnost uslijedila kasnije. U konačnom je bitno koliki iznos naknade je dosuđen vlasniku ekspropisane nekretnine, a koliko mu je korisnik eksproprijacije isplatio.

Tuženom je na ime naknade isplaćeno 413.623,92 KM (275.715,72 KM + 12.500,00 KM + 116.888,20 KM + 8.520,00 KM) dok mu je u konačnom dosuđen iznos od 383.618,22 KM.

Drugostepeni sud ispušta iz vida da je rješenjem VS RS broj 80 0 V 036978 13 Rev od 9.7.2014. godine preinačena drugostepena presuda i odbijen zahtjev za isplatu iznosa od 12.500,00 KM na ime naknade za zemljište, pa da je time otpao osnov po kom je ta naknada isplaćena tuženom (21.6.2013. godine) koji taj iznos više ne može da zadrži.

Stoga je sud morao uračunati i nesporno izvršenu uplatu od 12.500,00 KM za koju je otpao osnov, pa slijedi da je tuženom na ime naknade isplaćeno više za iznos od 30.005,70 KM (413.623,92 KM - 383.618,22 KM) ili drugačije prikazano (isplaćena naknada za eksproprisane orahe, voćne zasade i ukrasno bilje od 275.715,72 KM - 258.210,92 KM = 17.504,80 + 12.500,00 KM).

S obzirom da je došlo do preinačenja pobijane odluke saglasno odredbi člana 397 stav 2 ZPP, ovaj sud je u obavezi da odluči o cjelokupnim troškovima spora.

Pravilno je drugostepeni sud obračunao troškove tužitelja u iznosu od 2.009,84 KM što revizija ne osporava, ali je pogrešno primjenio pravilo o kvalitativnom i kvantitativnom uspjehu stranaka u postupku.

Drugostepeni sud propušta da cijeni da je tuženi u odgovoru na tužbu (podnesak od 10.6.2015. godine) naveo da u cijelosti osporava tužbeni zahtjevi (dakle ne samo visinu već i sam osnov), ukazujući da su netačni navodi tužitelja da je na strani tuženog došlo do neosnovanog obogaćenja. U daljem toku parnice tuženi navedeni način osporavanja zahtjeva nije mijenjao, pa je tužitelj imao obavezu da dokazuje kako osnov tako i visinu svog potraživanja.

Kod takvog utvrđenja pravilna primjena odredbe člana 386 stav 2 ZPP nalaže da se tuženi obaveže da tužitelju nadoknadi srazmjeran dio troškova postupka, koji se određuje procentualno uspjehu tužitelja u parnici. Tužitelj je tužbeni zahtjev postavio na iznos od 209.984,97 KM i uspio je u iznosu od 30.005,70 KM ili sa 14,3%, pa kada se taj uspjeh u parnici izračuna u odnosu na ukupno priznate troškove tužitelja od 2.009,84 KM, slijedi da je tuženi dužan tužitelju nadoknaditi troškove u iznosu od 287,00 KM.

Zahtjev tuženog za naknadu troškova na ime sastava odgovora na reviziju u iznosu od 2.106,00 KM nije osnovan u smislu odredbe člana 387 stav 1 ZPP, pri čemu je ovaj sud cijenio da dati odgovor svojom sadržinom nije bio od bitnog značaja na odluku po reviziji.

Temeljem odredbe člana 248 i 250 stav 1 ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsjednica vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić